

دوره هشتم تقنینیه

جلسه ۱۱۷

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات اول از دستور)

۱۰ آذر ماه ۱۳۱۱ - ۲ شعبان ۱۳۵۱

قیمت اشتراك سالانه : داخله ۱۰۰ ریال ، نك شماره : يك ریال
خارجیه ۱۳۰ ریال

مطبعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنج شنبه ۱۰ آذر ماه ۱۳۱۱ هـ (۲ شنبان ۱۳۵۱)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس
 ۲) اعلام آقای امتیاز داریس از طرف آقای وزیر مالیه و بیانات آقایان
 ۳) بقیه شور اول لایحه نکره از ماده ۱۰۰
 ۴) استنادی فقهی دشتی و پیشنهاد آقای رهنما در باب تصویب مصیبت مزبور
 ۵) موقع دو دستور جلسه بعد - غم جلسه

مجلس يك ساعت و ربع قبل از ظهر بر بابت آقای دادگر تشکیل گردید

صورت مجلس پنجشنبه سوم آذر ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - آقای رهنما

رهنما - بعد عرض میکنم.

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (انتهای شد)

حاج میرزا حسن خان استنادیاری - بعد از تصویب

صورت مجلس.

رئیس - آقای فقهی ۱

فقهی - بلی عرض دارم.

رئیس - آقای دشتی.

دشتی - بلی مطلب دارم.

صورت مجلس تصویب شد آقای وزیر مالیه فرمایش داشتید؟

۳ - اعلام آقای امتیاز داریس از طرف آقای وزیر مالیه

و بیانات آقایان استنادیاری فقهی دشتی و پیشنهاد آقای

رهنما در باب تصویب مصیبت مزبور

وزیر مالیه - (آقای وزیر مالیه) اگر چه آن مطلبی را که میخواهم

عرض کنم قبلاً توسط جراند آقایان مستختر شده اند ولی

عین مذاکرات مشروح بکمد و هفدهمین جلسه از دوره هشتم تقابلیه (مطابق طوطی ۵ آذر ماه ۱۳۰۰)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

عین اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

غائبین ۱ - اجازه - آقایان - انصار - فروزی - آشتیانی - باستانی - جاپوشی - تربیت - محمد ضیعی - معاری - فرش - مصمم - سنگ
 حبیبی - احتیاج - موقر - آقا زاده سزوارزی - حاج فلاحتی - ملک
 غائبین ۲ - اجازه - آقایان: ملک مدنی - تیسو ناس - میرزا سید مهدی خان قاضی - امیری - حاج محمد رضا بهبهانی - اسکندری
 یاق - حاج حسین آقا مهدوی - عبد الحسین خان دیبا - بیات ماز - برومی - امیر عامری - مسعود تفتی - قوام
 وزیر آمدگان بر اجازه - آقایان: حاج میرزا حبیب الله ابن - دکتر امیر اعلم - حاجی تنی آقا وهاب زاده - بختیار - رئیس آقا
 دکتر سببی - همراهی - فرا گرو - حکمت.

لازم است که رسماً به اطلاع مجلس شورای ملی برساند بطور
 اچان چند کلمه در این باب عرض میکنم: مطلب این است که
 دولت امتیاز فقط جنوب را که در سی و یکسال قبل از
 این حکومت وقت بپیش از اتباع انگلیس داده بود در ششم
 آذر یعنی یکشنبه گذشته آن امتیاز را مابلی کرد (صحیح
 است - اجسنت) تفصیل و تاریخ این کار و مذاکرات این
 کار تا اندازه آن بر آفتاب معلوم است و در همین جا چه از طرف
 باوقین مجلس شورای ملی، چه از طرف نمایندگان دولت
 مذاکراتی در یکی دو ماه قبل از این در میان جا به عمل
 آمد. تا اندازه - بیوق هم هستند. این امتیاز یکی از جمله
 امتیازات و برمه‌مانی بود که قبل از استقرار اسامی مشروطیت
 در ایران بخواه داده شده بود (صحیح است) و از طرف
 دایان امتیاز و حقوق مملکت بخارجه جا در آن زمان معلوم
 است (صحیح است) و حاجت توضیح و تفصیل نیست
 (صحیح است) و بنده میخواهم از ترتیب آنوقت که
 تا چه حد تفصیری دهندگان و گیرندگان داشته اند یادداشت
 اند حرفی بزم ممکن است کاهی یک کسی بگوید مادر
 آنوقت در زیر فشار بودیم و با مجبور بودیم دادیم یکی دیگر
 هم بگوید اگر من بگویم دیگری میگردد و من آمدن
 گرفتن ولی در هر حال چیزیکه مسلم است اینست که
 چه اغلب موارد دهندگان و درجه‌م موارد گیرندگان یعنی
 نبودند (صحیح است) (کاروری - همه مژدی بودند) و
 بواسطه و رسالت مختلفه میکردند این نوع امتیازات را
 ولی در هر صورت واضح است که این نوع امتیازات و
 این نوع تفویضات در آن زمان با آن ترتیبی که بر همه
 آقایان معلوم است داده میشد ممکن بود و ممکن نیست
 که ضامن مناقب مملکت برینو ملابور واقع شود (صحیح
 است) لہذا مملکت و اهل مملکت این نوع امتیازات
 عموماً و از این امتیازات بخصوص همه ناراضی بودند
 (صحیح است) و همیشه یعنی از وقتی که مشروطیت در
 مملکت پیدا شده است همیشه ملت و اهل مملکت و
 دولتها همیشه از این نوع امتیازات ناراضی بوده اند

بقیای زمان یک چیز است که با نظر دولت یکی از
 و انجمن و قوی ترین دلالات است در کارها (صحیح است)
 در بین اینکه شاید در بعضی مواقع گفته شود ملاان آدم
 یک سندی داده با یک امضائی داده یا عهدی کرده است
 خوبست که آن عهد خودش را قبول خودش را سند
 خودش را حفظ کند. ما ما میکنیم بود خلاف این را
 نگردد (صحیح است) ولی فقط ایضا و قولی که از یک
 شخصی شریف و عاجز و در موقعی صغیر یا بی برد بود
 و بیخیز از او گرفته شد برای چندین سال او هم از شرایط
 انصاف و عدالت و جنمی نیست خصوصاً که طرف جسم
 بنده همان سند غیر عادلانه را بدستی رعایت نگردد
 باشد و بیخوبست دولت قصد این را نداشته است یعنی
 قصد و عرض مخصوصی نداشته است که به حقوق کسی
 تجاوز کند یا نسبت بیک مملکت و ملت و باقراد یک
 مملکت باخصوص نظر خوبی نداشته باشد و بخواند که این
 باشد و او باشد. این خیالات بیخوبست بود (صحیح است)
 ولی خوب است است که آنهایی که از این تملک بهره
 می بردند آنها هم بقضای زلفت را در نظر بگیرند.
 بملکت ما حالا یک حالتی دارد یک وضعی دارد که
 قابل قیاس با موقع و زمان قدیم نیست (صحیح است)
 ما تمام جهودمان را تبدیل کردیم تقریباً یک عهد نیست
 که ما تبدیل نگردد باشیم (صحیح است) چرا؟
 برای اینکه معلوم شد و طرفین هم دانستند که بقضای
 این موقع با آن ترتیب قدیم نمیتوان رفتار کرد و توافق
 شد و برضایت طرفین تبدیل و تجدید شد (صحیح است)
 اغلب امتیازاتی که بطور نامصحیح داده شده بود و متعلق
 مملکت را تأمین نمی کرد برضی طرفین غالباً تبدیل
 شد و بر اساس و پایه صحیحی گذاشته شد (صحیح
 است) لہذا درین مورد هم دولت بالینکه حق خودش
 می دانست که مابلی کند این را از آن خود داری کرد
 و مذاکرات دوستانه کرد که برضایت طرفین کار را بر یک
 لسان جدیدی بقصد گذاشت که مطابق بقضای زمان

و مطابق منافع مملکت باشد (صحیح است) بپنی آن
 طوری که امروز بتیود کرد (صحیح است) ولی در این
 باب اگر چه مذاکراتی از چهار سال باین طرف از گناه
 کلاهی بیول می آید چه در ترتیب مجلسی چه در ترتیب
 اصل امتیازات. اینها را البته آقایان میدانند که این عصبیه
 و این حق دولت سابقاً هم بنده این جا یک وقت بکمرتیه
 عرض کردم که این عصبیه بهرچیز چه بناسب یا بهر
 قضایی ایران از منافع فقط جنوب بود (صحیح است)
 (کاروری - خودشان هم اعتراف دارند) ولی دولت مملکت خود
 داری میکرد و همین طور مذاکرات هم در میان بود در بیان
 گذشته خصوصاً تقاضا شد از طرف دولت ایران که
 کبانی یک امتیاز و مجتازتی اینجا برسد که در همین جا
 مطلب کلاز باقیب و مطالعه شود و چیزی که منافع
 طرفین را تأمین کند و موقوف باشد و مطابق بقضای
 زمان باشد ترتیب داده شود و برضی مجلس برساند. از
 فرستادن این نماینده کبانی خود داری کرده امتیاز کرده
 و فرستاد و بالاخره کار همین جور و در همین حالی که
 بود دراز میگردد و آخری نداشت لذا دولت بالاخره تصمیم
 گرفت که از حق خودش استفاده کند و این چیزی که
 از امتیازات مناقب دولت قبل از استقرار مشروطیت بود و
 هیچ مطابق مناقب دولت ایران نبود ولی این را مابلی کند
 (صحیح است) و البته آقایان محتاج نیستند که بنده بین
 براسطه وزارت والیه و تصمیم دولت را دو باره بخوانم
 در روز نامه ما درج شده است (صحیح است) چنانکه
 آقایان بلا حظه فرموده اند در وقت براسطه که از طرف
 وزارت والیه و مشیر بر الهای مطابق این امتیاز نامه به
 کبانی نوشته شده است و اعلام شده است در محراب
 جالم هم بشود باین شدم است که دولت اساساً برای اینکه
 ترتیب میدیید که کلاز مطابق منافع ایران باشد و او خود
 امتیاز ندارد. هم مابلی گفته شد که بنده بود چنانکه عرض کردم
 نماینده برستند بانجا ولی فرستادند نماینده شان را و
 کار هم بطور بیوق ماند و دولت هم تصمیم قطعی بر الهای
 آن گرفت (صحیح است - اجسنت) و آن را الهای کرده

تشکر بنده تشکر از جانب خودم نیست بنده متقدم که دولت در این اقدام خودش فقط مظهر اراده ملت بود است مظهر اقتدار جامعه بوده است بنده روز دو شب رفته بودم خطاطی برای امتحان لباس خودم خطاطی بین تبریک گفت بنده خیال کردم میباید که بیست تبریک گفت گفتم عید فیروز بود گفت خیر از برای الله انبیا تبریک نامه داری تبریک میگویم در این ضمن که لباس را امتحان می کردم چندین نفر اشخاص مختلفه و متفرقه آمدند و می بهم تبریک تبریک می گفتند و بابک صورت بپاشی از این اقدام دولت صحبت میکردند واقعاً مثل این که یک عیدی است بنده شرف وجود عمومی که از الله امتیاز نامه داری در افرازم مردم بدست خودت حقوق الغائبین لایسین بدست خودت (صحیح است) دوسور تبریکه آقایان میدانند الغائبین لایسین یکی از مهم ترین اقدامات دولت بود است (صحیح است) کنگ بزرگ بجهت باسی مملکت کرد است باوجود این مردم بدست بی الغائبین از زمانه داری بیشتر اظهار شرف و شرف میگرد و بنده واقعاً متعجب شدم که این عیب چیست بعد بنظر خود اینطور رسید که عملیات کیبانی نفت جنوب در مقابل دولت و ملت بدرجه ای بد بود است که نفرت عمومی را نسبت به خودش در این مسعت جاب کرده است ملاحظه بفرمائید که اشتداد بیک ورق پاره که جهت و پول دوستی آن را اعنا کرده بود یک شرتی در سینه صلبیها از این مملکت سحر بد آن وقت برای دولت ۱۶ دولت منتهی بناوان فرماینده ها و فرمولها میزدند که اینرا کم بکنند اگر یک روزی حقیقه تعاضین زیر دست بخوانند حساب کیبانی را رسیدگی بکنند آرزو خواهم دید که بشما صدی در ۱۰۰ میزدند در ۲۰۰ شرف وارد آمده است (صحیح است) بشک شرکتی که یک امتیازی گرفته است تریب امتیاز گرفتن آن وقت ها هم معلوم بوده است دربار سلطنت و دولت بمتنهی درجه بی اطلاع و جاهل و بی سیرت بودند و نوبت بی اطلاعیشان همین نکته بود که آقای فقیهی هم فکر

(پایندکان - احسن - صحیح است)

ولیس - آقای دشنی

دشنی - بنده وقتی که اجازه گرفتم قدم این بود که از هیئت دولت تشکر کنم و دولت را باین اقدام و تشکر خواهان که انجام داده اند بستایم و اینرا هم عرض کنم که این

دادند و خیلی خوب نکته بود که گفتند وقتیکه کیبانی امتیاز نفت را گرفت قرار گذاشتند که هر سال دو هزار تومان بدولت بدهند از بابت پول مالیاتی که سابقاً راجع به نفت اهالی بدولت میدادند قاین اندازه دولت بی اطلاع بود است و آمده اند این امتیاز را باین صورت از دولت گرفته اند آنوقت برای دادن صدی شانزده انواع فرماینده برای رد می آوردند و انواع عجایب تراشی را می کردند برای اینکه حقوق دولت ایران را کم منظور بدارند هر سال گذشته از یک ملیون و دویست هزار لیره به سیصد هزار لیره فتلر دادن این یکی از عملیات کیبانی است در مقابل دولت عادل مقابل مردم در مقابل مردم به انواع تعدیات وار کرده اند کسانی که در خوزستان بوده اند و اینجا سفر کرده اند اینها را خیلی خوب میتوانست بدقتند که کیبانی با مردم چه جور رفتار می کند مثلاً اگر از لندن دستور مرسید بکیبانی که یک قدری سرفه جوئی در مخارج بکند بملافاصله کیبانی هر چه عملیات بود بیرون میگرد مستخدمین انگلیسی سه هزار تومان از هزار تومان ده هزار تومان حقوق می گرفتند دست به ترکیب آن ها نمی زدند اما سزودمانی را می کردند هشتاد تومان هفتاد تومان را می کردند پنجاه تومان بیست تریب از حقوقشان کسر کردند و از بین بردندشان علاوه بر اینها که عرض کردم هر وقت کیبانی میخواست سرفه جوئی کند اعضاء ایرانی را بیرون میریخت مثلاً برای اجازه خودشان آب لوله میدهند چراغ میدهند بکنفر از مستخدمین ایرانی که در نفت جنوب بود در چهار سال پیش برای من نقل می کرد از مأمورینی بود که ماهی صد و بیست تومان داشت بیست پنزداد میدویدند آب لوله بدادند و گفت من وقت نقدت میباید کردم چرا آب لوله بیا بدهید شما بیستام مستخدمین چراغ بدهید آب لوله بدهید چرا بون نمی دهید گفت شما ایرانیها عادت ندارید آب لوله بجزورید شما آب شط را نمی توانید بجزورید این طرز رفتار کیبانی بود با ایرانی ها مثلاً حقوقی که با چرخه میدادند یک تفاوت فاحشی مابین

و از این حیث بود که بیشتر از هندوستان عمله میآوردند بخوزستان چون هندها پیشتر تحمل میکردند تحکات آنها را. گمانی نغمت جنوب اصلاً گمانی نبود کمپانی نغمت جنوب يك حكومتی بود در قلمر يك حكومت ایران کمپانی نغمت جنوب در شش سال پیش از این که بنده دیده پالیس داشت سوار داشت آدم مسلح داشت علاوه بر اینها اداره دیپلماسی و اداره سیاست داشت که رابطه های سیاسی داشتند با دولت با شیخ خزعل و البته از پنج شای سالی با نظرف که در قلمر نفوذ خودش را از قلمر مملکت به بلاد هاست خانه داد این روشنی است (صحیح است) خزانه داده بود آنها دیگر نمیتوانستند هر کار که دلشان میخواست بکنند در سه سال پیش از این درست یادم نیست يك عده از عملجات ایرانی تقاضای اضافه حقوق کرده بودند البته از دیدم حقوق هم چیزی نبود مثلاً دو تومانی را یازده تومانی میخواستند بکنند برای اینکه اینها و با عدالت بکنند منتهی آن سکرده به پلشویکی و بالاخره متوسل شدند بحكومت خوزستان حكومت خوزستان هم از برای اینکه بپانه اینها را وقع کند و درب دهان اینهارا ببندد مجبور شد تقریباً دویت سید نفر را تبعید کرد مردم را از خانه و لانه شان بیرون کردند بنده خودم کشانی آوردم ام که چشمشان نقش شده یازده سال دل دوازده سال در کمپانی نغمت جنوب خدمت کرده بودند مژدالک این ها را بیرون کرد و بکنهای مدد معاش به آنها نداده اند در صورتی که اگر در حساب کمپانی ببیند میبالغ زیادی مدد معاش برای اجزای خود شان منظور کرده بودند ولی نسبت با اینها اینطور رفتار میکردند. گمانی نغمت جنوب تنها يك کمپانی ساده نبود کمپانی در کمپانی بود از سرمایه ما با کمپانی های دیگر شرکت میکرد با چندین کمپانیهای حل و نقل و استخراج نغمت شرکت میکرد ولیکن از امتناع آنها بپامهیب تسداد این هم يك قسمت بی اعتدالیهای بود که کمپانی می سکرد.

آقایان بغضار دارند در سه ماه قبل بنده يك سؤالی از آقای وزیر مالیه کردم راجع بحق السهم دولت ایران که آقای وزیر مالیه هم يك جواب مشروح منقبت مفصل دادند همان روز نماینده محترم شریز آقای تواب بمن صورت مذاکرات سابقه کمپانی نغمت جنوب را نشان دادند از قراری که ایشان نقل میکردند يك هیئت متفحصه است که معمولاً رسیدگی میکند بحساب کمپانی این کمپانی این هیئت متفحصه در زیر حساب کمپانی نغمت جنوب سریباً نوشته اند که اگر حقوق دولت ایران را کاملاً و صحیحاً بپردازیم این حساب صحیح است. این منشی و شایع است که کلاسر در دولت ایران گذاشته اند و حساب سازی کرده اند. بنده حقیقه خیلی ظنن هستم و احتمال قوی میدهم که این کمپانی نغمت جنوب يك مقصد سیاسی هم بر شد دولت ایران داشته است البته آقایان بغضار دارند که در پنج شش سال اخیر دولت حق السهمی که از کمپانی نغمت جنوب بگرفت بحساب ذخیره مملکتی بگذاشت حساب ذخیره مملکتی بی چه حساب ذخیره مملکتی به مصرف حیاتی ترین اقدامات دولت میرسد صرف مهمات قوتی بصرف کشتی های جنگی و مهمات جنگی که از برای محل احتیاج بود بنده بقیفنده بنده این منزل و کراهای حق السهم دولت ایران مدغمه متفحصی است بحیث دولت ایران منی باین ملاحظاتی است که مردم به کمپانی نغمت جنوب بد بین بودند و الفاء امتیاز نامه داری را بیشتر از الفاء کاپیتولایون با شوق و شغف ناشی کردند (کازرونی - البته)

بنده در خانم معری اینها را عرض کنم که در اجتماع هیچ چیزی قوی تر و نفوذ قرا از آزاده ملت نیست هر سری در مقابل آزاده ملت باید شایع باشد چون سوارات مل که یکی از متفکرین بزرگ انگلیس است بگوید هیچ ادعای صحیح و متعلقه قرا از ادعای يك ملتی که حقوق خود را مطالبه میکند نیست یعنی وقتی ملتی ادعای حقوق خودش را کرد این ملت رشید است و باید حق را برهش داد.

دربار گذاشته یعنی اوضاع قبل از مشروطیت برای ایران يك سلسله مصائب و بدبختی های نپیه کرده بود (صحیح است) و بنده های زیادی بدست و پای ما بسته بود بطوریکه

ملت ایران قادر بیهج حرکت نبود و برای هیچ يك از اصلاحات خودش قادر بحرکت نبود یعنی با آن بیودیکه در بارهای سابق برای ما گذاشته بودند ماهیچکری نمی توانستیم بکنیم در آن اوضاع که در سیاست نه در اجتماع مردمی شده بودیم مست بسته مطالب اراده و مطامع خارجها - مردم این مسئله را احساس کرده بودند نهضت مشروطیت ایران شد نهضت مشروطه عبارت از يك طیفان و يك سرکشی بود بر ضد اوضاع خراب دربار سابق البته شیبی از آقایانی که اینجا هستند از کسانی بودند که جزء آزادیخواهان و مشروطه طلبیهای بیست و شش سال قبل هستند. آقایان میدانند که در آن وقت يك سلسله آسأل و ابدا آلهائی در قلوب مردم بود در موقعی که رژیم تغییر کرد و مشروطیت شد مردم يك سلسله ابدا آلهائی داشتند که عبارت بود از ملتی کردن و نفو کردن تمام آن چیز های که علواً قربت ماکت بسته بودند (افسر - هستند و سه عملیاز بود که در لوش را میخواستیم) - یکی يك قسمت کارهای منتهی بود یعنی نفو شدن بعضی چیزها يك قسمت هم چیز های مثبت بود که دلشان میخواست اینها بشود.

متاسفانه در اوایل تغییر رژیم يك قسمت بواسطه اوضاع سیاست بین المللی آقووت و يك قسمت هم بواسطه ضعف روح و مدامان ایران ایرات این آسأل ملی صورت تحقق پیدا نکرد ولی این را هم عرض میکنم که در عین حال که تحقق پیدا نکرد روز بروز این آسأل شدیدتر میشد - از ابتدای مشروطیت تا سوم حوت ۱۲۹۹ روز بروز این آسأل شدیدتر میشد تا کوفتای ۹۹ ما از آن روز دارای يك حكومت فکال وطنپرست رشیدی شدیم که در آن مملی ملی را يك حشوک متبحر داد یعنی اعم از قسمت منتهی و قسمت منبت. حكومت بعد از ۲۹۹ شروع بکار کرد و البته بنده لازم نیست دیگر شرح بدهم همه آقایان درست بطور تفصیل میدانند از قبیل الفاء کاپیتولایون تفرقه مستقل کرکی یا ایجاد قنون با طرق شوسه با راه آهن پانك ملی یا الفای اسکندهای بانك شاهنشاهی بالاخره

اینها همه جزو ابدا آلهائی ملت ایران بود و امروز رسیده است بالفای امتیاز نامه داری. بنده از طرف عموم ملت ایرات این رشادات فکری را نهیبت میکنم - (صحیح است) برای يك ملتی که موراثیت بدگذشته است و بنای او را بسته است اول درجه يك حكومت لازمی که آن حكومت رشید و شجاع و قوی باشد و بالاخره پایش را از دایره که گذشتگان برایش کشیده اند بیرون بگذارد و بالاخره اگر ما میخواستیم همان کاری را که در پارسیب کرده بود قبول کنیم اگر ما میخواستیم همان اوضاعی را که قبل از مشروطیت موجود بود آن ها را تصدیق کنیم و مشروع بدانیم ما يك مقدم نمی توانستیم چلوپرویم میبایست نام آنها را نسخ و لغو کنیم و هر يك از آنها که برخلاف مصالح مملکت است باید لغو کنیم برای اینکه نفی شود يك ملتی را عكوم بمرک کرد (صحیح است) يك ملتی که میخواهد آزاد باشد باید هر چیزی که بر شد متافع و معالی او باشد از بین ببرد و این کار را تنها ما نکردیم همه حكومت های انقلابی دنیا این کار را کرده اند هر حكومت انقلابی که روی کار آمد اول کارش این بود که نسخ کرده نام مقرراتی را که حكومت قبل قرار گذاشته است. تمام آنها را نسخ کرده آقووت بدست. مطابق مصالح خودش و مطابق تراض طرفین يك ترتیب جدیدی درست کرده پس بنا بر این بنده تانیا تیریک میکنم بپورل در این رشادات و شیاعی که در کارها کرده اند باین اندازه وطن پرستی و دقتی سکه در کارهای مملکتی دارد (صحیح است)

رئیس - عده زیادی از آقایان برای ایراز احساسات مسرت آمیز خودشان اجازه خواسته اند حق هم دارند - موقفتیهای ملی شایسته دادهای و بیشتر تقاضای اجتماعی در خور مسرت و ششونوی است (صحیح است) این کامکارها و موقفتیها آقایان را به نشاط و هيجان آورده است (صحیح است) و همه میل دارند سکه احساسات خودشان را ایراز و اظهار کنند (صحیح است) و از موجودی و سبب این قوش بخند - یعنی دولت اعلا حضرت پهلوی

حق شناسی و سیاسی کناری نمایند (صحیح است - صحیح است) ولی بنظر بنده بهترین طرز و نیکو ترین رویه برای فهماندن این مقصود چنانکه آقایان مایلند این است که، بیکاره و با یک صدا این اقدام را اقتضای آن با رأی و تصدیق خودشان تأیید فرمایند و از این یکتایی بهره و سهم بگیرند و خوشبختانه آقای و عنما نمایند عثم برای عملی شدن این منظور راهی اندیشیده و پیشنهادی تدارک کرده اند و این است که قرائت میشود:

اینجناب پیشنهاد ذیل را تقدیر میدارم

مجلس شورای ملی موافقت خود را با تصویب اخذکردن و رایج به الفی امتیاز نامه داریس ابراز و اقدام دولت را درین موضوع تأیید و تحسین مینماید *

ولیس - آقا و عنما
 و رهنما - بنده این پیشنهاد را که تقدیم کردم سابقه با فکار و نظریات رفقا و همکار های خود داشتم و میدانستم که مجلس شورای ملی میل دارد در این موقع مهم، موافق که ممکن است در مقابل این تصمیم رشیدانه دولت نشینانی در خارج مملکت بشود مجلس شورای ملی دوشی به دوشی با دولت برود و تکیه باو بدهند و دولت را تکیه کاه خودی قرار بدهد.

بنده این پیشنهاد را تقدیم کردم تا در این قسمت هم مشارکت شده باشم و ولی برای قسمت نظریاتی است که بنده لازم می دهم عرض کنم برای اینکه در مقابل هرچیز مهم هر منفعت بزرگی که شما برای مملکت خودتان تأمین کنید منتفعی که سابق دیگران میخواستند نیست و این هر دو بدیهی است که نشینانی در اطراف آن تولید میکنند و بدیهی است که عمل میکنند اقدام میکنند پروپاگانا و تبلیغ میکنند ما هم ما ابرارینا هم با کسانی که بتواضع ما افکار عمومی تماس پیدا کنند باینچ چه قیل و چه بعد از آنها حرف بزین و از منطبق و دلیل و صمیمی که گرفته ایم مدافعه کنیم. آقای وزیر مالیه بیابانی فرمودند خیلی مفید که البته نباید کننده اظهارات

نمایندگان محترم بود شاید خود آقای وزیر مالیه از غلط نظر سنی که دارند البته از بیانات مفصل خود داری میگذرد ولی برای ما از نقطه نظر سنی که داریم همیشه اینک ازای عجز است و کامل تر میتوانیم صحبت کنیم. فرار داد داریس داریس برای ما چه بود؟ فرار داد داریس در قسمت بود یک قسمتی روز اول طرفش ما بودیم یک قسمت در اول داریس بود و در درجه دوم اکثریت سهام دارانی بودند که خریدند و بدینقولیک بوسند که یک کتبی رایج به نفت ایران در انگلستان نوشته و ترجمه شده (حالا این با فاصله است یا صحیح است) مینویسد: که امتیاز نامه داریس را در روی کتبی یک کتبی بود بدون اینکه داریس بهمیدان آن کتبی که بود؟ برود و تسلیم التزلت سربوسی کرد و سهام را برودند چرا برودند برای اینکه فقط دنیا بعد از فتنه دیزل آن مرده که انقلاب در قسمت دنیا انداخت نهایت درجه اهمیت را پیدا کرد. بکنفر آلمانی دیزل نام آمد و سوخت ذغال سنگ را تبدیل کرد سوخت فقط مقدار حرارتی که فقط میداد چندین برابر از ذغال بیشتر بود این وضعیت یک وضعیت بزرگی برای تمام ممالک شد من جمله ممالکی که تکیه بوقای بحری خودشان داشتند و با ذغال سنگ زندگی میکردند حمل ذغال سنگ خیلی مشکل بود* چاقیلی زیاد میخواست. درجه حرارتش خیلی کمتر بود و دیزل آمد و موتور دیزل را درست کرد و این تغییر را داد آفرقت بود که حق میدهد بار که، میگوید امتیازنامه داریس را از خود داریس در روی کتبی یک کتبی طوروی ازار برود که نفهمید. یکی از زمامداران انگلستان در یک کتبی که نوشته و پانچ جلد است در آن جا مینویسد من شها نخواهیم دید فکر میکردم اگر ما میخواستیم آن قسمت را تعقیب کنیم و موتور های ذغالی خودمان را تبدیل ب موتورهای نفتی کنیم فقط تداریم. آن وقت بود که امتیازنامه داریس بسته شد رفتن میدهد که تا چه اندازه این امتیاز خدمات بزرگی برای دیگران کرد در صورتی که برای ما صاحب آن بودیم

در پرداخت قسمت حقوق ما یعنی قسمت شانزده در دست اندازیم که وضعیت ایجاد شد که دائم بضرر ما بود و جای تردید بود که یکی از خود انگلیسها که وقت است و رسیدگی کرده است (اربیتر استیمنت) را باورنی داده است که در آنجا تخلفات کثیانی را بیان ویس از آن در نتیجه رسیدگی حساب هتصد هزار لیره از آنها پس گرفت شرح داده است پس از نقطه نظریست و اقتضای برای یک طرف اینقدر اهمیت داشت و برای ما آقدر کوچک بود - از نفت ما یک شرکتی تأسیس شد شرکتها دامنه اش توسعه پیدا کرد در این شرکتها مطابق امتیاز نامه ما هم حق داشتیم باید بنا از عنوان شرکتی فرعی سهم میدادند و نداشتند یک مدتی ندادند بچه عنوان بود؟ بعنوان اینکه این شرکتها متعلق به ما نیست تا این که بالاخر موزارت مالیه در درجهای قبل وقت و اقداماتی در اطراف فتنه کرد و وقتند و خود بود هتصد هزار یا یک میلیون لیره بوسریه رسیدگی حساب پس گرفتند یعنی ثابت شد و حقی را که ما ندادیم و بعد پس گرفتند این تخلفات که دامنه اش خیلی وسیع است باعث شد که دولت ایران تصمیم خود را گرفت تخلفات کثیانی را میخواستیم حالا این قسمت هائی را که خود آقایان نمایندگان گفتند بنده هم حالا بعضی از آنها را بیان کنم از آن جمله کار خانه عقبه در لند داریس یکی را بنادر انگلستان تهیه کرده و سنگه عظیمی بر پا داشتند و عقبه میکنند البته آقایان میدانند که اگر کارخانه عقبه در ایران تهیه نمی شد چقدر کمک مابعدان این مملکت میکرد چه بمعلجات و چه کارهای ایرانی و چه از جهت آمدن سرمایه های مهم بایران و چه از این جهت که بعد از افزایش مدت امتیاز مطابق امتیاز نامه تمام کارخانجات و مؤسسات و اسباب ما مال دولت ایران می شد ولی اگر این کارخانه را در محل دیگر تأسیس کنند و در جای دیگر عقبه کنند طبیعی است معامله عمده ایرانی به کار کارگر ایرانی خواهد بود و نه سرمایه بایران خواهد آمد و نه پس از افزایش مدت امتیاز نامه آن تأسیسات ما ایران خواهد شد بلکه برای خودشان خواهد ماند. کار خانه عقبه را در یکی از بنادر انگلستان تأسیس کرده که الان

بنابر این دربار ایران باید که منتهای قوی و زیادی با دلال
مندمده با دیدن هزاران تخلفات از این کیانی که در هر یک
از آنها به ما حق می داد که بنشینند و روشن کنند و حاضر
نشدند این بود که دولت آمد و الهاء کرد و حق خودش
را حفظ کرد و گرفت حالا اگر کیانی یا سایر کیانی ها
می خواهند بیایند و پیشنهادهای خودشان را هر کدام بدهند
هر کدام بفرقه دولت نزدیک بقبول کنند. بنده تقاضا دارم
از مجلس که این پیشنهاد بنده را همانطور آقایان نمایندگان
قبول کنند برای هم فکری با دولت و تقاضا هم میکنم
باورقه رای بدهند.

رئیس - بی هی من منظورم تقاضاست که رای باورقه گرفته
شود و بماده برای اینکه این پیشنهادی بیذاتی داشته باشد
در ضمن آن را برای اعتماد بدولت هم قید میکنیم.

(اخذ و استخراج آراء بماد آمد ۸۷ و روزه ۵۰ بنده آمد)

رئیس - عدد حاضر در موقع اعلام رای ۸۸ نفر بنطاق
آراء تصویب شد.

۴ - طرح و تصویب اعتبار راه ششک

رئیس - آقای رئیس الوزراء فرمایشی دارند ؟

رئیس الوزراء (آقای هدایت) - بنده تقاضای کمی
که نسبت با همگی لایحه ششک را در دستور مقدم بدارند

رئیس - اشکالی نیست . و اینست - کس - یون بودجه
قرائت میشود :

خیر کیسیون
۳۰ کیسیون بودجه لایحه نمره ۳۰۷۵۵ پیشنهادهای وزارت
طرق راجع با اجازه اعتبار یک میلیون و دویست هزار ریال
از عمل عایدات قند و شکر برای خارج ساختمان راه ششک

را با حضور آقای معاون وزارت طرق و تفتیش
قرار داده بالاخره با اعتبار ضرور و اوقات و اینک بنده
پیشنهادی دولت را برای تصویب مجلس شورای ملی قند
میدارد .

رئیس - عین ماده واحده پیشنهادی دولت قرائت
میشود :

ماده واحده - وزارت مالبه مجاز است برای تکلیف
ساختن راه ششک یکمیلون و دویست هزار (۱۰۰۰۰۰)
ریال از عایدات انحصار قند و شکر و چای علاوه بر اعتباری
که بوجوب قانون ۲۰ مرداد ۱۳۰۶ و ۱۰ تیرماه ۱۳۰۹
تصویب شده است بپردازد .

رئیس - ماده واحده مطرح است . آقای مؤید اداری
مؤید احمدی - بنده فقط يك سوالی میخواهم بکنم

راجع باین موضوع بود که البته فتوای که برای انحصار قند
و چای و شکر یعنی برای انحصاری که از شکر می گیرند
مطابق آن قانون این یول برای راه آهن است مخصوصاً در
قانون تصریح شده است که این عایدات در کمرگ از قند

و چای و شکر گرفته شود و صرف راه آهن بشود این در
قانونش تصریح است حالا میتوانیم از آن اعتبار بر داریم
و صرف راه ششک بکنیم این را میخواستم توضیح بفرمایند

دکتر ظاهری (مخبر کیسیون بودجه) - چنانچه فرمودند
و جوهی که از انحصار قند و شکر حاصل میشود متحصراً
بایستی بصرف راه آهن برسد و تطبیح راه ششک برای
تهیه فغال برای راه آهن است از این قطعه نظر است که

از اعتبار انحصار قند و شکر پرداخته میشود .
رئیس - آقایانیکه با ماده واحده موافقت دارند در وقت
مخبر خواهند داد .

(اخذ و شماره آراء بماد آمده هفتاد و روزه ۵۰ بنده آمد شد)
رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رای ۸۲ نفر به
اکثرت ۷۰ رای تصویب شد ؟

۴ - بقیه شور اول لایحه تذکره

رئیس - آقای وزیر داخله فرمایشی دارید ؟
وزیر داخله (آقای منصور) - اگر فرستی باشد بقیه
شور اول لایحه تذکره مطرح بشود .

رئیس .. آقای عراقی
عراقی - که چه مجلس هفتاد يك روز تشکیل میشود و
این که از بابت این است که هفتاد يك روز بیشتر کار میکنیم
برای این است که کارها در فرا کیسیون در کیسیونها ترتیب
داده میشود و بعد در بکروز در مجلس مطرح میشود و
امروز هم در اطراف این تصمیم مهم و مهم منظور نسبت
بیک لایحه منجبت شد شورای داده ام حال هم نظر است اگر آقایان
موافقت بفرمایند بقیه شور این لایحه بماد برائی جلسه بعد

رئیس - عرض کنم اولاً بنده يك نظر فکری دارم
آرا عرض کنم بنظر بنده سیاستگذاری و حقیقتی در
مقابل هر وضعیتی این است که انسان بیشتر کار کند
(صحیح است) و بنده با آقا موافقم که میبایستی رعایت
قیمت و عظمت اینکار بشود ولی طرز تغییر بنده را اگر
قبول بفرمایند بنظر بنده حق شناسی و اظهار تمایل بیک
وضعیت این است که انسان کار آن وضعیت را تهیه بکند
حال هم اگر آقایان با بنده موافقت بفرمایند بنده در چند
دقیقه چند تا ماده را مطرح میکنم و جلسه را ختم میکنم

خیر کیسیون داخله راجع به تذکره مطرح است . ماده
۲۰ قرائت میشود :

ماده ۲۰ - دستور و بزای سیاسی با مقامات ذیل است :

۱ - در پینخت با وزارت امور خارجه
۲ - در باب ایالات و ولایات با ولایت و حکام

۳ - در عهده مالک وزارت با بنده کیگاهی - سیاسی دولت
شاعشاهی با ژنرال قزوین و لکری ها و فوئسلوگر هالیکیه
از طرف وزارت امور خارجه اجازه مخصوص داشته باشند

رئیس - ماده ۲۱ قرائت میشود

ماده ۲۱ - بمأمورین دولت و خانواده آنها (زوجیه
و اولادیکه در تحت کفالت پدر باشند) خارج از طبقات
مذکوره در ماده ۱۹ برای عزیمت بمحل مأموریت تذکره
مخصوص که موسوم بتذکره مأموریت است داده میشود
و مأموریت آنها در تذکره مزبور قید نمیکردد

رئیس - ماده ۲۲ قرائت میشود

ماده ۲۲ - تذکره مأموریت در ایران از طرف
مقامات صلاحیت داریکه بوجوب نظامنامه همین میشود
بمعرفی و تقاضای وزارتخانه با اداره مربوطه صادر میشود
و در خارجه دستور آن با مأمورین سیاسی و با قند و پولسی
و رسمی پس از ارائه سندی که دلیل بر مأموریت از طرف
دولت باشد خواهد بود .

رئیس - ماده ۲۳ قرائت میشود :

ماده ۲۳ - تفتیش و رسیدگی تذکره مسافرتی آنها از
اتباع داخله و خارجه در موقع ورود و خروج از سرحد

اسامی رای دهندگان - آقایان : تفتیلاسی - نفیسی - مجد شیبلی - ایقوانی - اسدی - جندی - اسد
میرزا محمدخان وکیل - طهرانی - درباری - آصف - کفای - فرش - حسینی میرزا دولتشاهی - مسعود نبی - سید کاشمیری
کازرونی - منیطاطی بیا - کبیرشیرازخ - دکتر سببی - محمدعلی میرزا دولتشاهی - دکتر شیبلی - یوهانی - فتحعلیان خلیفه
طهرانی - مولوی - فیر سببی - امیردورازگانی - حاج حسین آقا مهدوی - مؤید احمدی - مخبر قند و شکر - هاب زاده - شربی - استنقلاهی
نفیسی - دشتی - مقیم - وکیل - افغان - امیردورازگانی - جندی - دینی - ساری - ملک مفتی - حاج میرزا حبیب آقا ابن
دومر - سیدعلی - خورویی - امیر ابراهیمی - دکتر استانتا - حاج میرزا امینخان طباطبائی - لاراجانی - حاج میرزا مستان استدراری
قاسم - معیط - رهنما - عراقی - روس - حکمت - دکتر نقیان - دکتر ملکزاده - میرزا محمد حسین نواب - چاپچی - اسکندری
اولاد استخان بریا - حاج علی آکریم - منتهدی - تربیت - ساکینان - صدیق چابشانی - ملکزاده آملی - مقنی - یکنوری
مهدوی - قزوین - ایزدی - وهبری - امیر حسینخان بخاری - میرزا اسدالله تفتی - مائش خان - امیر دولتشاهی - میرزا اسرار
پوشوری - برنس آقا وهابزاده - علیخان افشارزنگه - انسر - میرزا محمدعلی طباطبائی .

اسامی رای دهندگان - آقایان : ایقوانی - مقیم - درباری - طهرانی - ایزدی - استنقلاهی - ارکانی - طهرانی
میرزا محمد تقی طباطبائی - افغان - یوهانی - محمد علی میرزا دولتشاهی - امیردورازگانی - میرزا سید مهدیخان قاضی - دکتر استنقلاهی
مولوی - لاراجانی - محمد تقی خان اسد - دادور - فتحعلی خان بخاری - نفیسی - میرزا سید مهدیخان قاضی - دکتر استنقلاهی
سید خان افشارزنگه - دکتر شیبلی - یکنادر - حاج میرزا حسین خان قاضی - حاج حسین آقا مهدوی - حسینی میرزا دولتشاهی
دومر - دکتر انان - جندی - مسعودی - دکتر سببی - روس - امیر ابراهیمی - میرزا محمد حسین نواب - مؤید احمدی
فرخنده - انسر - وهبر ساری - وشهری - افغانی - ملک زاده آملی - مائش خان - دینتانی سکرانی - دکتر ملک زاده
میرزا دولتشاهی - یونس آقا - میرزا حسن - میرزا محمد خان وکیل - مقنی - میرزا اسدالله تفتی - وهبری - مسعود تفتی
پریا - خورویی - تربیت - حاج میرزا عثمان استدراری - فرش - ملک - اسکندری - کفای - اسدی - مجد شیبلی
فراب کیسیون - امیرابان ساکینان - منتهدی .

با رعایت مقررات این قانون و قانون ورود و خروج و اقامت اتباع خارجه بموجب ۱۹ اردیبهشت ۱۳۱۰ و نظامنامه های مربوطه برعهده مأمورین کمرگ سرحدات است.

رئیس - ماده بیست و چهارم قرائت میشود:

فصل هفتم - قیمت تذکره

ماده ۲۴ - قیمت تذکره و شهادت نامه ها بقرار ذیل است.

- ۱ - قیمت صدور تذکره یکصد ریال و اعتبار آن بعد از سال اول تا چهار سال دیگر در داخله هر سالی در ازا پنججاه ریال و در خارجه بمجاناً تعدید میشود.
- ۲ - قیمت تذکرهٔ قرائت سرحدی:

- یکساله - بیست و پنج ریال
- ششماهه - پانزده ریال
- سه ماهه - ده ریال

۳ - قیمت صدور تذکره مخصوص اربابان بی بضاعت مقیمین خارجه پنج ریال تعدید آن تا چهارسال مجانی است.

۴ - شهادتنامه اطفال و شهادتنامه موقتی ده ریال

۵ - تذکرهٔ سیاسی و تذکرهٔ مأموریت - مجانی

۶ - تذکرهٔ عملی و شهادتنامهٔ عملی - مجانی

رئیس - آقای طهرانی

بنده در این قسمت قیمت تذکره بطوری که در این ماده ذکر شده دو تومان است برای هر فرد و سابق براین درجه بندی شده بود درجه اول و دوم و سوم داشت بنظر بنده همان ترتیب سابق که معمول بود بهتر است باز اگر همان درجهٔ اول ده تومان باشد اشکالی ندارد و بواسطهٔ تنزل قران است پیدا شده ولی اگر بنا باشد که همه درجات را ده تومان قرار بدهیم این یک فشاری است به طبقهٔ دوم و سوم که اینها موقتی که میخواهند مسافرتی بکنند در زحمت خواهند بود و نمیتوانند هر مدتی درجه اول واقع شوند بنده عقیده ام این است که در این قسمت همان دوچه بندی را قائل شوند که درجه سوم اقلا از صد ریال کسر شود.

وزیر داخله - مینظور که فرمودند داخله را درجه بندی دارد تذکره چند درجه است و هر درجه یک قیمت دارد ما سعی کردیم در این لایحه سادتر بکنیم و تمام درجات را یک قیمت کنیم و درجات دیگر را موقوف کنیم الا آن درجهٔ اول تذکره تقریباً پانزده تومان است در سوئیکه حالا آنچه که قاعدتاً نوشته شده است خیلی کمتر از میزان فعلی است و در مقابل خیلی درجات تذکره که الا آن گرفته می شود ما جزو موارد مجانی قرار داده ام باین آیین رعایت تسهیل و مساعدت کاملاً شده است و سادتر هم هست.

رئیس - آقای کلزوری پیشنهاد کرده اند قرائت میشود پیشنهاد میکنم بعد از کلمهٔ ریال اضافه شود (تقره)

رئیس - ماده ۲۵ قرائت میشود

ماده ۲۵ - قیمت ویزای تذکره ها بقرار ذیل است:

- ۱ - ویزای تذکره های سیاسی کلیتاً و تذکره های عادی در موقع ورود بقصد یاد موقع مسافرت بین ممالک خارجه و تذکره با شهادتنامهٔ محصلی و شهادتنامه اطفال و تذکرهٔ اربابان بی بضاعت مقیمین خارجه و تذکره مأموریت مأمورین ایرانی مجانی است.
- ۲ - ویزای تذکره عادی اربابان و تذکره جمعی برای مراجعت بایران پانزده ریال.

رئیس - ماده ۲۶ قرائت میشود

فصل هشتم - جرائم

ماده ۲۶ - هر ایرانی که بدون تذکره وارد ایران شود بتأخیر قیمت تذکره از درجهٔ که باید دارا باشد تا آنکه یک برابر آن بعنوان جریمه ملزم خواهد بود.

رئیس - ماده ۲۷ قرائت میشود

ماده ۲۷ - هر ایرانی که بدون تذکره از ایران خارج شده باشد بتأخیر قیمت نوع تذکره که باید دارا باشد علاوه در برابر آن بعنوان جریمه ملزم خواهد بود و در صورت تکرار جرم علاوه بر جزای نقدی از یک ماه تا ششماه نیز محکوم حبس تأخیری خواهد شد. مجازات مزبور مانع از این نخواهد بود که اگر مجرم مرتکب جرمهای دیگری شده بمجازات قانونی آن جرمها برسد.

رئیس - ماده ۲۸ قرائت میشود: ماده ۲۸ - هر ایرانی که در خارجه تذکره خود را مطابق قانون تعدید یا تجدید نکند باید علاوه بر قیمت تذکره دسودت عدم تعدید برای هر سالی ده ریال و در صورت عدم تجدید در سال پنجم از تاریخ صدور تذکره سدی پنجاه آن را بعنوان جریمه تأخیر نماید و در هر حال مجموع مآخذ جریمه مذکوره از دو برابر قیمت اصلی تذکره تجاوز نخواهد نمود.

رئیس - ماده ۲۹ قرائت میشود:

ماده ۲۹ - اتباع ایران مقیمین خارجه که تا تاریخ اجرای این قانون تذکره خود را تجدید نکرده اند در سوئیکه از تاریخ مزبور الی دو سال تقاضای تجدید تذکره نمایند از پرداخت جرائم گذشته معاف میشوند و الا نسبت بمدت گذشت نیز از حیث تجدید تذکره جرائم فوق به آنها تعلق خواهد گرفت.

بصره - وزارت امور خارجه در مواقع ضرورت مجاز است با شرایط مقرر در نظامنامه مشمولین این جرائم را از پرداخت تمام یا قسمتی از وجه جریمه معاف نماید.

رئیس - ماده ۳۰ قرائت میشود:

ماده ۳۰ - هر ایرانی که تذکره خود را بویزاهائی که در ماده ۱۵ این قانون مقرر شده نرساند باید نسبت بهر ویزای مجانی ۵ ریال و نسبت بهر ویزای غیرمجانای علاوه بر قیمت ویزا یک برابر آن بعنوان جریمه بردارد.

رئیس - آقای کلزوری

کلزوری - عرض کنم که بعضی از اتباع خارجه که دارای تذکره بوده اند و خارج رفته اند و در مراجعت شاید در قاضی رفته اند و مراجعت کرده اند که آنجا مأمورین دولت نبوده اند پس از مراجعتشان البته از آنها مطالبه ویزای نمود آن نقطه هم که اینها بوده اند مأمور دولت نبود در سوئیکه محقق باشد که این شخص مسافرت آن محلی که بوده مأمور دولت نبوده است آیا باز باید جریمه شود یاخیر بنده اطلاعی دارم در بندرعباس یک نفر اخیر از عدن مراجعت کرده پس از ورودش سیاسی مطالبه ویزای مراجعت ازش کرده اند در سوئیکه آنجا مأمورین دولت نبوده اند و بعنوان جریمه گرفته اند

بکمرگ هم شکایت کرده است لکن این جریمه چون وارد صندوق شده استردادش خالی از اشکال نیست در هر صورت باید ریال جریمه ویزای یک تذکره که مسافرتش از عدن مراجعت کرده از او گرفته شده استعاضی کنیم این مراحل و این مطالب را رعایت فرمایند.

وزیر داخله - خوب البته مقصود از طرح این قانون تصویب این قانون این است که اگر یک اشکالی باشد در عمل راجع به صدور تذکره و ویزا رفع شود و بهیچ است دخالی که یک مرجعی برای دادن ویزا نباشد آنوقت چسبی نیست بر کسی که تذکره اش را بویزا نرساند است و این را اگر یک قیدی یا یک پیشنهادی لازم باشد فرمایند ما می پذیریم

رئیس - ماده ۳۱ قرائت میشود:

ماده ۳۱ - ایرانیانی که از مناطق سرحدی ایالتها خارجه مهاجرت کرده اند از فروردین ۱۳۱۱ تا آخر سال ۱۳۱۲ دسودت مراجعت بایران از جرائم و مجازاتهای مقرر در این ادرا نودن تذکره و ویزا معاف میشوند

رئیس آقای طهرانی

طهرانی - این ماده با این ترتیب از برای وقتی تنظیم شده است که ۲۹ فروردین این قانون میگذشت حالا ماه مه سال است و تا آخر سال ۱۳۱۲ است و در ماده ۲۹ هم از برای اتباع ایران مقیمین خارجه که پنجاه سده مسافرت کنند تا دو سال هم که بیاورند مهلت دارد و این جا در آن موهی که کمیسیون این قانون را تصویب کرده است در فروردین بوده و تا آخر سال ۱۳۱۲ مهلت مینگردد ولی حالا ماه مه سال است حالا همان یکسال اشتداد پیدا می کند.

کلالی - پیشنهاد فرمایند

احتمالاً ماده (مختبر کمیسیون داخله) - البته این مسئله در موهی نوشته شده که مهود بوده است که شور اولش در آن تاریخ تصویب شود و تمام شود ولی حالا که تمام شده است معلوم می شود که این مدت کافی نیست و یک مدت بیشتری برای این کار لازم است باینر این پیشنهاد فرمایند قبول می شود.

رئیس - ماده ۳۲ قرائت میشود:

ماده ۳۲ - بنا بر این دفتری کمربکات سرحدی که متصدی تحریک نذکره می باشد مامول صدی ده از عایدات چرامی که وصول مینماید بطور اتمام پرداخته می شود پشوره - صدی ده مزبور که تاکنون بدو چوب تصویب نامه دولت برای حق الکشف داده شده است اجازت داده میشود که بخرج منظور دارند.

رئیس - ماده ۳۳ قرائت میشود:

ماده ۳۳ - وزارتخانه های مربوطه مأمور اجرای این قانون و تکلف می باشد نظامنامه اجرای آنرا تهیه نموده

تصویب هیئت وزراء برسانند.

رئیس - آقای کارزونی پیشنهاد شمام رسیدگی برون می رود. آقایانیکه بورد در شور دوم این قانون موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

[۵- موقوم و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - اگر اجازت میفرمائید جلسه را ختم کنیم جلسه آینده یکشنبه ۲۰ آذر سه ساعت قبل از ظهر دستور لایحه اوزان و مقادیر

[مجلس نهم ساعت بعد از ظهر ختم شد]

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

تصمیم قانونی

راجع به تأیید تصویب دولت در موضوع التای امتیاز نامه داری

مجلس شورای ملی موافقت خود را با تصویب اخیر دولت راجع به التای امتیاز نامه داری ابراز و اقدام دولت را در این موضوع تأیید و تحسین مینماید.

تصویب فوق در جلسه دهم آذر ماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار اصنامی برای تکمیل ساختمان رام شمشک

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است برای تکمیل ساختمان رام شمشک يك ميليون و دویست هزار (۱۲۰۰۰۰۰) ریال از عایدات انحصار قند و شکر و چای علاوه بر اعتباراتی که بدو چوب قانون بیستم مرداد ۱۳۰۷ و دهم تیر ۱۳۰۹ تصویب شده است بپردازد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دهم آذر ماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر